

Evocare de Nichita Stanescu

Incadrarea in epoca literara.

-Curente si orientari literare. Receptari critice.-

Poezia Evocare apartine volumului Opere imperfecte, aparut in 1979.

Temele abordate de poet in acest volum sunt prelungiri ale cautarilor sale incepute inca din Dreptul la timp, 11 Elegii: drama existentiala, drama cunoasterii prin cuvant, viata si moartea ca intamplari ale hazardului.

Poetul marturiseste ca "Faptul de a te fi nascut este atat de mirabil, incat este mai degraba asemuior intamplarii decat legii."

-Tema si semnificatia titlului. Influenta.-

In Evocare, Nichita Stanescu abordeaza din perspectiva lirica idei apartinand esteticii creatiei. Opera, frumosul, sublimul, creatia devin obiecte ale esteticii sale.

Creatia, in sens larg, cuprinde tot ce inseamna intrupare sub o forma sau alta: univers, oameni, arta, idei, cuvant. Tot ceea ce se supune lui "a fi " inseamna devenire.

-Elemente de structura si compozitie.-

Ideea de curgere permanenta a materiei presupune existenta unui proces perpetuu de nastere a formelor ei. Ca urmare, prin natura lucrurilor, poetul considera ca toate aceste creatii, opere, sunt "imperfecte".

Nichita considera poezia o astfel de opera, si o evoca ca pe fiinta - "ea".

Actul creatiei in poezia sa este intotdeauna insotit de sentimentul iubirii, doar impreuna pot naste frumosul.

Ea, iubirea conceptualizata, devenita idee sau gand, pentru a fi frumoasa, trebuie sa capete corporalitate. Perceptia ei ca forma se face prin simturi - miros, auz, gust: "a piele de copil mirosea spinarea ei", "a strigat dintr-o limba moarta", "era sarata ca sarea".

Sentimentele ("razanda" si "planganda" ca antinomie vitala a rasu' plansului) si senzatiile radiaza frumuseti, pentru ca sunt insasi viata -pamantul dintre ape ("Ea era frumoasa ca umbra unui gand. / intre ape, numai ea era pamant"). Viata cuprinde nastere ("piele de copii"), nunta ("piatra proaspat sparta" - dualitatea prin care se reface unul, unitatea primordiala) si moarte ("strigat dintr-o limba moarta"). Poezia, frumusetea ei, chiar imperfecta, este umbra ideii, este "respirare", "pamant". Nichita este permanent in cautarea umbrei lucrurilor, ideilor, a formelor lor dinainte de a se materializa.

Nascuta ca pamantul din ape, opera este predestinata sa ramana imperfecta, dar tocmai aceasta imperfectiune este frumusetea.

Prin originalitatea viziunii si prin noutatea limbajului poetic, opera lui Nichita Stanescu reprezinta o contributie majora la dezvoltarea liricii romanesti .

Autorul ei se impune ca unul dintre cei mai de seama reprezentanti ai poeziei europene de la sfarsitul secolului al XX-lea.